

Nytt

3/2021

S. 4-5

**Skärgårds-
smaker
på toppnivå**

S. 6-7

**Johanssons
plats på jorden**

S. 9

**Det kreativa
lärcentret**

Nytt

3/2021

Kontaktuppgifter

Vill du informera genom Nytt?
Ring kontaktpersonen i ditt område!

Pargas

Arja Töyrylä Tfn. 040 488 6026

Nagu

Viveca Smeds-Aalto Tfn. 040 488 6022

Korpo

Tarja Sirkkiä Tfn. 040 488 6020

Houtskär

Petra Öhman Tfn. 040 488 6021

Iniö

Åsa Knuts Tfn. 044 066 7835

E-postadress:

fornamn.efternamn@pargas.fi

Mer information ges av

Kommunikationschef Anne-Maarit Itänen
Tfn. 044 358 5706

Utgivningstidtabell 2021

Nytt 4 utkommer 9.9 deadline 2.9 kl. 16
Nytt 5 utkommer 28.10 deadline 21.10 kl. 16

Nytt

Nytt är Pargas stads informationstidning till stadens invånare. Tidningen ges ut fem gånger i året och delas ut med Pargas Kungörelser.

Ansvarig utgivare: Anne-Maarit Itänen,
Pargas stad

Produktion: Å Communications

Tryck: Salon Lehtitehdas, upplaga 9 516

På pärmen: Marika Johansson
Foto: Heikki Räisänen

Bild: Jenni Virta

En ny era för Pargas social- och hälsovård

Vår skärgårdsstad är som vackrast nu då den blomstertid har kommit, syrenerna doftar och havet glittrar. Det finns mycket att glädjas över trots en pågående pandemi.

Den föreslagna social- och hälsovårdsreformen innebär att hälsovård, socialservice, sjukvård, akutvård och räddningsväsende ska organiseras under samma takorganisation i ett välfärdsområde. I vårt intresse i Pargas ligger att trygga närservice på svenska och finska, och målsättningen inom social- och hälsovårdsavdelningen är att utveckla verksamheten i linje med reformen.

I våras inledde Pargas ett samarbetsprojekt med Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, då staden köpte upp utrymmen av dem intill Pargas hälsocentral. Sjukvårdsdistriktets vuxenpsykiatriska och barn- och ungdomspsykiatriska öppenvårdsmottagning fortsätter sin verksamhet i samarbete med Pargas stads hälsovårdstjänster, socialservice och familjenhet.

Familjecentrets flytt ger nya möjligheter att utveckla service och tjänster för alla åldrar i den framtida social- och hälsovårdscentralen. Förutom att erbjuda lagstadgad verksamhet inom ramen för social- och hälsovård kan man också inleda samarbete kring förebyggande tjänster och lågtröskelverksamhet med tredje sektorn och andra organisationer. Småbarnspedagogiken är en del av familjecentret och genom att fortsättningsvis inkludera den bygger vi en bro för familjetjänster mellan det kommande välfärdsområdet och staden.

Enligt IHV:s (THL) färskas linjedragning ska framtidens familjecenter serviceproduktionen utgå från familjens perspektiv. I verksamheten ska basnivåns social- och hälsovårdstjänster ingå, såsom barn- och mödrarådgivning, läkar- och psykologtjänster, förebyggande munhälsovård, vuxensocialt arbete, familjearbete, familjerådgivning, barnfamiljers socialarbete och familjerättsliga tjänster. Familjecentret har en nära koppling till elevvården, barnskyddet, barn- och ungdomspsykiatri och vuxnas mental- och missbruks-tjänster.

Tack vare de 2200 m² stora utrymmena kommer vi i framtiden att bättre kunna tillgodose barnfamiljers men också personalens behov och önskemål. I familjecentret sammanstrålar experter från flera enheter och verksamheter, som alla har sin egen upplevelse och reaktion på förändringen. Någon är ivrig, en annan orolig, någon känner sig otrygg och en annan förväntansfull och nyfiken. Med så många personer, verksamheter och olika expertis som det finns i familjecentret är förändringsprocessen en utmaning. Samtidigt är olikheterna det som binder samman alla delar och tillsammans bildar mönstret till ett familjecenter. Bara genom samarbete och kompromisser kan vi nå en bra lösning för alla. Resultatet av förändringen blir just så lyckad som vi tillsammans gör den till!

Miia Lindström
social- och hälsovårdschef

Text: Andréa Sundström,
Emilia Nuottimäki
Bild: Erik Saanila

Pargas fritidssekreterare Mikael Enberg uppmanar
ortsbor i alla åldrar att bege sig ut i naturen.

Nytt på stadens naturstigar och stränder

3

Upplev den mångsidiga skärgårdsnaturen längs Pargas vackra naturstigar och njut av havets vågskvalp på någon av ortens många stränder. I år välkomnas både vandringsvänner och badfantaster av nyheter på respektive områden.

Pargas stads offentliga naturstigar uppdateras i år med hjälp av finansiering från NTM-centralen. På Lenholmen tillkommer en ny eldplats, nya skyltar och en ny slinga längs rutten. En del av Lenholmen ska också anpassas för personer med rörelsenedsättning. På Norrbyholm är avsikten att förverkliga en naturstig med nya skyltar, rastplats och en liten brygga som gör det möjligt att ta i land på holmen med en mindre båt eller t.ex. kajak.

– Staden värnar om mer än 20 naturstigar utlokaliserade på samtliga fem huvudöar, samt i ytterskärgården. Till sommaren öppnas också en ny 1 kilometer lång rutt runt Verkan i Korpo, berättar stadens turismombud **Martti Nilsson**.

Den nya naturstigen görs i samarbete med Skärgårdshavets biosfärområde och det kommer finnas informationsskyltar längs med rutten. Naturstigen blir ett välkommet friluftsområde för skolbarnen i

Korpo men också för andra ortsbor och turister.

Upplevelser för alla

Pargas stads naturstigar mäter mellan 1 och 11 kilometer, vilket innebär att de förhållandevis korta sträckorna lämpar sig utmärkt för hela familjen. Genom att friluftsidkare koncentreras till de utstakade rutterna minskar också slitaget på miljön runtomkring.

– Stadens mest använda och därmed populära naturstig ligger i Munkviken. Den 2 kilometer långa rutten passar fint för de flesta åldrar. Mera utmanade terränger hittar du i Sattmark, med brantare berg och stigningar, säger Pargas stads miljövärdschef **Carl-Sture Österman**.

Stadens fritidssekreterare **Mikael Enberg** uppmanar också ortens äldre att ge sig ut i naturen.

– De kortare rutterna är ofta lättillgängliga och nås också med kollektivtrafik, hälsar Enberg.

Strandsäsongen har öppnat

Under sensommaren 2020 uppdaterade Pargas stad sina officiella badstränder. Badstranden i Bläsnäs fick en ny brygga och ett nytt hopptorn. Hopptornet och bryggan har varit i användning under vintern och våren. Också stadens övriga officiella badstränder har fått underhållning i form av bl.a. städning av stränder, inspektionsdyk före säsongen och vid behov reparation av bryggor och simstege. Under badsäsongen kontrolleras strändernas soptunnor och renlighet dagligen. Till de officiella stränderna räknas Bläsnäs, Kalkholmen, Norrby, Mustfinn, Framnäs i Nagu, Likhholm i Korpo samt Kannvik i Iniö. Lillholmen hör för tillfället inte till stadens officiella badstränder.

– Badstränderna är i bruk året runt men den officiella säsongen pågår 15.6–31.8. På de officiella badstränderna finns det toaletter och omklädningsrum som är öppna under sommaren, hälsar **Viivi Paasonen** som jobbar på den tekniska enheten,

parker och allmänna områden vid Pargas stad.

Badstränder är viktiga rekreationsområden för många invånare. Här finns det plats för umgänge, och en del stränder erbjuder bänkar och bord ypperliga för picknick. På stränderna Bläsnäs, Framnäs och Likhholm finns det också lekredskap för barn.

– De populäraste badstränderna är Bläsnäs och Mustfinn. Bägge är långgrunda och lämpar sig bra för barnfamiljer. De flesta av stadens badstränder är lätta att ta sig fram till, men t.ex. Mustfinn kan vara något svåråtkomlig med barnvagn eller rullstol. Det är ändå inte tillåtet att köra bil ner till stranden, säger Paasonen.

Förutom att lämna bilen på parkeringen gäller också bl.a. fiskeförbud på stadens stränder. Sakligt beteckande och undanplockande av eventuellt skräp ingår också i badsträndernas vett och etikett. Hundar får inte heller rastas eller simma på de officiella stränderna, men i Tassnäs finns det möjlighet för hundar att bada.

Företagare

Skärgårdssmaker på toppnivå

Text: Veronica Aspelin
Bilder: Erik Saanila

För krögare och hotellägare William Hellgren har de senaste åren handlat om hårt arbete och modiga beslut, men också om att forma sin roll i ett växande företag. Hellgren tog som 23-åring över familjeverksamheten Hotel Nestor i Korpo och startade samtidigt upp populära Restaurant Back Pocket vid sidan om login.

Hotel Nestor och Restaurant Back Pocket står inför högsäsong, precis som många andra skärgårdsföretag. **William Hellgren** inleder samtidigt sin femte sommar som hotellägare och krögare i Korpo.

– Hotellet är uppfört år 2009 av mina föräldrar konstnär **Pia Rousku** och industridesigner **Frank Hellgren**, i ett renoverat fähus på vår släktgård Arvids-Västergård. När mina föräldrar kände sig

färdiga med hotellbranschen år 2016 tog jag över det redan etablerade Hotel Nestor, men restaurangen står jag självständigt bakom, säger Hellgren.

Många vägval

Idag bollar Hellgren skickligt sina roller som företagare, kökschef, hotellägare och personalansvarig, men vägen till hotell- och restaurangentreprenör var knappast given.

Hotel Nestor och Restaurant Back Pocket ligger på släktgodset Arvids-Västergård i Korpo. Boka rum eller bord: hotelnestor.fi

– Jag är född i Stockholm men redan som 8-åring flyttade jag och min familj till pappas släktgård i Korpo. När jag hade gått ut grundskolan studerade jag naturturism på Åland några år, för att därefter återvända tillfälligt till skärgården. Här väcktes mitt intresse för matlagning under ett temporärt jobb som kock på en beställningsrestaurang. Jag valde att ansöka till Praktikums kocklinje i Helsingfors och fick en studieplats, berättar Hellgren.

Hellgren har länge vetat att han vill arbeta kreativt med händerna, men i vilken form förblev öppet tills han gav kockyrket en chans. Idag jobbar han med mat såsom med konst – både visuellt och till smaken.

– Efter kockstudierna fick jag jobb i Stockholm och trodde nog att det var där jag skulle stanna. Under en sommar på hemgården i Korpo föddes ändå tanken om min helt egna restaurang i anslutning till familjens hotell. Efter noggrant övervägande kastade jag mig helhjärtat in i den visionen, säger Hellgren.

Mat med fitness

Det stod tidigt klart för Hellgren vilken slags mat han ville laga: fine dining tillverkad från grunden med smakkombinationer utöver det vanliga. Detta återspeglar sig också i rätterna som serveras på Restaurant Back Pocket.

– Middagsgästerna erbjuds en avsmakningsmeny som varierar från dag till dag. Utgångspunkten är säsongsbetonad mat, ofta gjord på närproducerade eller inhemska råvaror, med spännande smaker och estetiska upplägg. I juli serverar vi dessutom en trerätterslunch, berättar Hellgren.

Både Hotel Nestors och Restaurant Back Pockets popularitet har stadigt vuxit de senaste åren och bland kunderna finns orsbor, sommargäster, ringvägsresenärer och andra turister. Under lågsäsong kan hotell- och matgästerna få betjäning av Hellgren själv, som sommartid hålls sysselsatt av allt mera personalansvar. I köket jobbar sex kockar och lika många inom serveringspersonalen. Hotellet sysselsätter fyra personer.

– Sommartid är jag upptagen från morgon till kväll så det är under vinterhalvåret jag hinner experimentera i köket. Jag utvecklas tack vare den feedback jag får av matgästerna, säger Hellgren.

Växande verksamhet

När William Hellgren slog upp dörrarna till Restaurant Back Pocket sommaren 2016 var det framförallt hotellgästerna som hittade till den nyöppnade restaurangen. Vissa dagar ekade matsalen också tom.

– Jag är tacksam över min starka tilltro till den här verksamheten och att jag hade tillräckligt mycket is i magen för att hålla ut och vänta in kunderna. De som väl hittade oss kom gärna tillbaka och ganska snart spred sig ett gott rykte om restaurangen. Vi har sedan dess levit på positiv kundrespons, en del medial synlighet och mindre annonser i sociala medier, berättar Hellgren.

Idag lider Restaurant Back Pocket sällan brist på matgäster, såsom Hotel Nestor oftast fyller sin kapacitet framförallt sommartid. Hittills har uppdraget som krögare varit Hellgrens stora drivkraft men idag intresserar också hotellverk-

samheten allt mera. Med tiden har han också vuxit in i rollen som förman med personalansvar för sexton personer.

– Just nu befinner jag mig i en process där jag lär mig att bolla företagets alla delområden samtidigt som jag ger fritiden sin plats. Min önskan är att jobba heltid i Korpo under högsäsong men att resa bort och samla på mig ny matinspiration när tempot lugnar ner sig, menar Hellgren.

Entreprenörsliv

Beslutet att ta över familjens hotellverksamhet och grunda sin egen restaurang fattades knappast lättvindigt, men idag är Hellgren glad över att han vågade. Modiga investeringar och framförallt hårt arbete har med tiden burit frukt.

– Jag kan varmt rekommendera andra med entreprenörsambitioner att starta eget i skärgården. Hade jag själv gjort om min resa hade jag haft med en företagskompanjon från starten, som stöd och bollplank. Andra viktiga komponenter i ett framgångsrikt företag är en stark idé som fyller en efterfrågan. Du som entreprenör behöver ha tålamod, en genomtänkt marknadsföringsplan och hitta motet att kasta dig ut i det okända, menar Hellgren.

För egen del upplever Hellgren att han har hittat rätt vad gäller koncept, utbud och ort för sina företagstjänster. Nu gäller det bara att kavla upp ärmarna för ännu en högsäsong, med förhoppningen om att kunna ta lite ledigt, allra helst utomlands, i höst eller vinter.

William Hellgren lagar mat från grunden, helst med fitness och på lokala råvaror.

People of Pargas

Johanssons plats på jorden

Text: Veronica Aspelin
Bilder: Heikki Räisänen

Det är svårt att föreställa sig ett Aspö utan Marika och Tore Johansson. Här i ytterskärgården har de sina rötter, sitt hem och företag, och aldrig har ens tanken slagit dem att bygga bo annanstans.

Enligt **Marika Johansson** är Aspö som vackrast nu, innan högsommarren och den mest intensiva turistsäsongen tar vid. Hösten är en annan favoritårstid, då de ljusa nätterna ersätts av mörkare kvällar och mer tid för familjen. Marika bor på Aspö tillsammans med sin man **Tore** och till familjen hör därtill parets tre vuxna barn, som samtliga studerar i Åbo men är bosatta på hemön.

– Både min och Tores pappa kommer från Aspö så här finns släkternas rötter. Mina föräldrar flyttade till Hangö på 1960-talet och jag är uppvuxen där, medan Tore är född på Hitis och bodde i Reso som barn. Om somrarna har vi ändå båda vistats på Aspö, Tore mera och jag lite mindre, och det var här vi träffades, berättar Marika.

Också Tores föräldrar bor på Aspö idag medan Marikas mamma och pappa vistas på ön sommartid. Aspös tio fast bosatta öbor mångdubblas

till antalet då skärgårdssläkter i flera generationer sammanstrålar under sommarmånaderna.

Tre decennier

Marika Johansson blev Aspöbo år 1991 och året därpå gifte hon sig med Tore, som redan var bosatt på ön. År 1993 anlände också elektriciteten till Aspö – dessförinnan var det gasspis, oljekamin, vedeldat och aggregat som gällde.

– Vetskapen om att elen var på väg underlättade mitt beslut att flytta ut hit. Utan elektricitet hade småbarnsvardagen varit svår, och den verksamhet vi bedriver idag helt omöjlig, konstaterar Marika.

Redan i början på 90-talet gick Tore och Marika in för den turismnäring som delvis livnär dem än idag. När fiskfångsten blev tillräckligt stor sålde de till båtfolket som hade tagit i land på ön och när turisterna efter-

frågade bröd började de att baka. Så småningom kunde de också erbjuda bastubad invid gästhamnen och övernattnig i tre stugor. De öppnade sin egen fiskebod med småskalig livsmedelsförsäljning, kafé och souvenirer, och Tore transporterade turister runt skärgården i sin taxibåt. År 2017 utvidgades företaget Aspö Charter med båten M/S Amanda, som möjliggör transportering av turistgrupper på upp till 34 personer.

– Tore jobbar därtill som lotskutterförare på Utö varannan vecka medan jag tar hand om städningen på lotsstationen varje måndag, berättar Marika.

Musikens ö

Särskilt under sommarsäsongen är tempot högt för familjen Johansson. När kvällens fiskenät har lagts ut och dagens många göromål är avklarade plockar Tore och pojkarna fram dragspel och fiol, medan parets dotter tar till gitarren och sin sångröst. Båda pojkarnas fästmöer spelar också violin. Aspöbor och turister samlas längs bryggorna för att lyssna till den glada spelmansmusiken.

– Aspö har långa anor av spelmans-traditioner. Här bodde mästerspelman **Erik Jansson, Aspö-Erik**, fram till 90-talet – Korpos kanske kändaste folkmusiker från 50-talet framåt. Idag håller framförallt vi i familjen Johansson musiken vid liv, bl.a. genom föreningen Aspö Spelmän, grundad 2009. Tore lärde sig dragspel via sin pappa **Bruno** och en annan viktig inspirationskälla var självklart Aspö-Erik, berättar Marika.

Musiken ljuder ofta på Aspö men garanteras vid särskilda tillfällen. Midsommarafton i juni, Musikdagen i juli och forneldarnas natt i augusti är alla givna tillfällen för spelmansmusik.

– Den årliga Musikdagen, arrangerad av Aspö Spelmän, infaller i år onsdagen den 7 juli. Då fylls Aspö av musikalisk talang både från ön, grannön Brunskär, Åland och t.ex. Helsingfors. Artisterna uppträder i tur och ordning men spelar också parallellt runt om på ön. Vi serverar fisksoppa och på kvällskvissten ordnar vi dans i båtskjulet, så länge coronasituationen tillåter, säger Marika.

Marika och Tore Johansson erbjuder de flesta tjänster på Aspö. Förutom logi, transport och traktering förses skärgårdsturisterna med bastubad, nyrökt fisk och spelmansmusik.

Varmt välkommen att upptäcka det Aspö som vi själva har förtrollats av.

Inte för alla

För paret Johansson var det självklart att bygga bo på just Aspö och aldrig har ett annat slags liv intresserat. Samtidigt har de full förståelse för att andra föredrar stadens bekvämligheter.

– Idag är livet i ytterskärgården ändå ganska smidigt, med lättillgängliga matleveranser och dagliga färjturer året runt. Ännu mera mobila blir vi tack vare egna båtar, menar Marika.

Under barnens skolår fick familjen trots allt uppleva en ganska annorlunda vardag, i.o.m. avsaknaden av skola på Aspö. Under lågstadieåren bodde de veckovis på Utö där deras söner och dotter gick i finskspråkig skola. Högstadiet gick barnen i Korpo, inkvarterade hos olika familjer.

Välkommen till Aspö

Mellan midsommar och skolstarten i augusti vimlar Aspö av semesterfirare. Marika nämner finländare, esster, svenskar och tyskar som de vanligaste turistgrupperna, men också

personer av andra nationaliteter hittar hit. Till familjens stora glädje väljer många att besöka ön år efter år och varje säsong faller också nya personer hejdlöst för platsen.

– Varmt välkommen att upptäcka det Aspö som vi själva har förtrollats av. Här finns naturens och havets storslagna skönhet, god stämning och glad musik, hälsar paret Johansson.

Varken Tore eller Marika ser heller någon anledning till att utvidga sin turismverksamhet avsevärt. I dagsläge kan de erbjuda personlig service och hitta tiden för småprat, och så vill de ha det också i framtiden.

– Och när hösten väl anländer behöver vi tiden för familjen, för återhämtning och samvaro med våra grannar på Aspö, avslutar Marika Johansson.

Text: Andréa Sundström,
Emilia Nuottimäki
Bild: Erik Saanila

Medris Jurs är en av arrangörerna
bakom Kvartersträff.

En mötesplats för seniorer

Pargas stad, Röda Korset och finska- och svenska församlingarna lanserar det nya konceptet Kvartersträff i sommar. Träffarna erbjuder en gemensam kaffestund och mötesplats för seniorer. Här får du förutom umgänge och dryck också bl.a. motion, stöd i vardagen, service och info om verksamheten. Träffarna äger rum tisdagar 8.6–10.8.2021, enligt väder.

Kvartersträff riktar sig huvudsakligen till seniorer i Pargas stad, men alla välkomnas att delta. Konceptet har särskilt utarbetats för äldre personer som inte har stöd av hemvården. Kvartersträff erbjuder socialt umgänge och här finns det alltid tid för en pratstund. Under Kvartersträff delas det också ut informationsblad om Pargas stads seniorpunkter, om församlingens verksamhet och Röda Korsets väntjänster.

– Kvartersträff ordnas ojämna veckor på tisdagar i Tennby och jämna veckor på tisdagar i Finnby och på Jaktvägen. I Tennby ordnas kaféet vid grönområdet, Tennbyvägen 46, kl. 13-14, och bredvid Sale Tennby kl. 14:30-15:30. I Finnby träffas vi kl. 13-14 på Finnbyvägen 47, mitt emot grönområdet, och intill radhusen på Jaktvägen 2 kl. 14:30-15:30. Besök seniorpunktens Facebooksida för mera detaljerad information, hälsar Pargas stads servicehandledare **Medris Jurs**.

Jurs, som är en av verksamhetens huvudarrangörer, berättar att målet med Kvartersträff är att locka ut äldre personer ur sina hem efter den långa Covid-19-pandemin, samt att erbjuda dem social kontakt i vardagen.

Kaféets bullar sponsoreras av K-Supermarket Reimari och Pargas Lidl, medan staden och församlingarna står för kaffet. Förutom samtal och fika erbjuds deltagarna också lättare motionspass av fysioterapeut **Annika Leandersson**, som är på plats 15.6, 22.6, 20.7, 27.7, 3.8 och 10.8. Också minneskoordinator **Emma Soveri** och seniorstugans verksamhetsledare **Sari Lehtovaara** är med på träffarna.

– Jag har lång erfarenhet av arbete med seniorer och just den här idén uppstod under diskussion med diakonissan **Suvituuli Turunen** vid Länsi-Turunmaan suomalaisen seurakunta. Från Svenska församlingen medverkar diakonissan **Henrica Lindholm**. Tillsammans utarbetade vi det koncept som vi nu hoppas att många ska vilja ta del av, säger Jurs.

I sommar ordnas Kvartersträff också i Korpo 28.8 under ledning av Röda Korset och diakonissan **Kaisa Söderblom** och i Houtskär av Marthorna. I Nagu fortsätter Röda Kortset att bjuda in till sina träffar. För mera information om tidpunkter, se Facebooksidan Seniorpunkten – Senioripiste.

Använd e-hälsotjänster 24/7

Den digitala tjänsten för hälsa och välbefinnande Omaolo.fi har tagits i bruk i Pargas. I den avgiftsfria webbtjänsten Omaolo kan du själv bedöma ditt behov av vård på ett tillförlitligt sätt, oberoende av tid och plats.

Tjänsten är lätt att använda och sparar dig tid från att stå i kö och göra onödiga vårdbesök. Symtombedömningen i Omaolo ger dig tillförlitlig information om huruvida dina symtom kräver professionell vård eller om det räcker med egenvård.

Fyll i en symtomenkät på Omaolo

Du kan bedöma ditt vårdbehov genom att fylla i en symtomenkät på Omaolo. Tjänsten innehåller symtombedömningsenkäter för 15 van-

liga hälsobesvär såsom förkylning, ont i knät, ont i öronen, diarré och urinvägsinfektion. Om besväret är svårt att lokalisera, kan man även fylla i en allmän symtomenkät i tjänsten.

Utifrån dina svar talar Omaolos symtombedömning om för dig om det räcker med egenvård eller om dina symtom kräver professionell vård och hur akut i så fall. Rekommendationerna är baserade på de senaste vetenskapliga rönen och gemensamt överenskomna nationella kriterier.

Använd tjänsten identifierad eller anonym

Man identifierar sig i Omaolo med bankkoder eller ett mobilcertifikat. Om du utifrån symtombedömningen får en rekommendation om att

kontakta en yrkesperson inom hälso- och sjukvården, kan du skicka din symtombedömning till hälsovårdscentralen i Pargas. Detta förutsätter att du har identifierat dig i tjänsten. En yrkesperson inom hälso- och sjukvården går igenom din symtombedömning och kontaktar dig, alltså slipper du själv ringa och stå i kö i telefon.

Man kan också göra en symtombedömning anonym och Omaolo ger då grundläggande information om rekommenderade fortsatta åtgärder och allmän information om tjänster i ditt område. Uppgifterna förmedlas då inte vidare till hälso- och sjukvårdspersonal.

Omaolo ersätter inte telefontjänsterna, men den erbjuder dig en ny kanal och möjlighet att få kontakt med hälsovårdstjänster – utan kö.

På Omaolo kan du för närvarande göra symtombedömningar vid följande besvär:

Ländryggssmärta eller -skada, luftvägsinfektion, symtombedömning för coronavirusinfektion, ont i öronen eller lock för örat, halsont eller svalgsymtom, halsbränna, smärta, stelhet eller skada i skuldran, ändtarmsöppningssymtom, symtom eller skada i knät, huvudvärk, diarré, misstanke om könssjukdom, varig sekretion, ökad tårvätskebildning eller rodnad i ögat, urinvägsinfektion, hosta samt allmän symtomenkät.

Mer om Omaolo: omaolo.fi

Det kreativa lärcentret – Alltielt

Pargas får ett nytt högklassigt och modernt skolcampus som bemöter nutida pedagogiska krav. I det tvåspråkiga lärcentret sammanstrålar Sarlinska skolan, Paraistenseudun koulu, Pargas svenska gymnasium, Paraisten lukio och Axxell. Förhoppningen är att kunna inviga campuset lagom till läsårsstarten 2023–2024.

Idén om ett kreativt lärcenter i Pargas centrum uppstod vintern 2020, då rektorerna i Sarlinska skolan, Paraistenseudun koulu, Pargas svenska gymnasium, Paraisten lukio och Axxell samlades för diskussion med stadens utbildningschef för svenskspråkig utbildning **Ulrika Lundberg**, stadens utbildningschef för finskspråkig utbildning **Katriina Sulonen**, stadsdirektör **Patrik Nygrén** och fastighetschef **Seppo Pihl**.

– Konsulterna på Kompus Oy hjälpte oss med projektets servicedesign och under flera workshopar funderade vi i arbetsgruppen över hur framtidens lärcenter kunde se ut. Det lärcenter som nu tar form är ett resultat av vårt goda samarbete, berättar Sulonen.

En inspirerande inlärningsmiljö

Syftet med det kreativa lärcentret är att skapa en inspirerande, välfungerande och hållbar inlärningsmiljö som stödjer samarbete, gemenskap och en levande tvåspråkighet. Med hjälp av det kreativa lärcentret vill staden locka nya invånare till orten och säkerställa elevernas och studerandes välmående. Projektet går hand i hand med Pargas stads strategi.

– Den största fördelen med det nya campuset är att det kommer att erbjuda en modern inlärningsmiljö för studerande. Just nu är utrymmena i framförallt andra stadiets skolor i dåligt skick. Det är viktigt att vi kan erbjuda barn och unga en inlärningsmiljö som motsvarar dagens pedagogiska behov, konstaterar Sulonen.

I det kreativa lärcentret ska de bästa arbetsmetoderna i de fem närvarande skolorna slås samman, samtidigt som varje skolas egen identitet består. Under planeringsarbetet har arbetsgruppen också fokuserat på campusets långsiktighet.

En toppmodern satsning

Det kreativa lärcentret representerar ett nytt tankesätt där samarbete och mångsidighet är viktiga ledord. Utrymmena kommer att utnyttjas parallellt av samtliga skolor och för flera olika ändamål.

– I matsalen kommer det exempelvis att finnas en scen och läktare för att olika slags uppträdanden. Just nu råder det en trend med motsvarande lösningar i nybyggen, men än så länge är det här ganska ovanligt i Finland. Också skolgården kommer att utnyttjas i större utsträckning än normalt, som en ytterligare inlärningsmiljö, berättar Sulonen.

Mikko Uotila ungerar som projektets huvudarkitekt, men till arbetsgruppen hör också ett flertal andra experter inom olika ämnesområden. En person har bl.a. sett över utrymmenas akustik, medan ett annat team planerar inredningen.

– Idealet är att de här utrymmena kunde tas i bruk i augusti 2023 då det nya läsåret inleds. Vi befinner oss dock fortfarande i planeringsskedet, så det är svårt att förutspå någon exakt tidtabell. Jag ser ivrigt fram emot att så småningom få se hur våra planer börjar realiseras, avslutar Sulonen.

Text: Kitty Kaski
Bild: Heikki Räisänen

Katriina Sulonen är utbildningschef för stadens finskspråkiga utbildning och deltar i arbetsgruppen för stadens nya kreativa lärcenter.

Kraft i vardagen

”Jag får inget gjort. Jag kan inte bestämma mig.” Ensamhet? Nedstämdhet? Smärtor?

Vi har lösningen! En Kraft i vardagen-grupp är för dig som vill förbättra dina egenvårdskunskaper och klara dig bättre i din vardag.

Kraft i vardagen är en evidensbaserad egenvårdsmodell för grupper. I gruppen övar sig deltagarna på att använda verktyg för egenvård som kan bidra till att åstadkomma positiva förändringar i livet. Med hjälp

av dessa verktyg är det också lättare att bemöta utmaningar i framtiden. I gruppen inbjuds deltagare av olika bakgrund med någon utmaning i vardagen. I gruppen sporrar deltagarna varandra och delar med sig av sina idéer.

Följande kurs börjar 20.9.2021 (finskspråkig).

Mer information och anmälan:
Pia Hotanen
pia.hotanen@pargas.fi
044 358 5985

Projektet Välkommen hem ger jobb

Våren 2020 tog sysselsättningsprojektet Välkommen hem fart i Pargas och på Kimitoön. Verksamhetens syfte är att ge orsbor med andra modersmål än svenska eller finska en språngbräda in arbets- eller studielivet. Projektdeltagarna har bl.a. nätverkat med det lokala näringslivet, fått hjälp med arbetsansökningar och lärt sig om egenföretagande. Idag, ett drygt år efter starten, delar några av projektdeltagarna sina berättelser.

”Jag är syrisk och bodde i Libanon i fem år innan jag flyttade till Åland år 2015. I Mariehamn gick jag en assistentkurs och jobbade med äldre som praktikant och inhoppare i ett år. Jag flyttade till Pargas för ett halvt år sedan och var då glad över att få gå med i Välkommen hem-projektet. Tack vare personlig handledning fick jag ökat självförtroende att söka jobb. Jag fick kontaktuppgifter till lämpliga arbetsplatser och nästan omedelbart ett jobb för två månader. Allt gick så snabbt och lätt! Jag känner mig trygg i mitt arbete som vårdbiträde på Attendo. Svenskan är mitt arbetsspråk och vi jobbar alltid i par då vi hjälper äldre med dagliga sysslor. Jag älskar allt i mitt arbete och mina arbetskamrater är trevliga. Mitt mål är att få en yrkesutbildning, vilket är möjligt genom läroavtal. Jag får fortsätta jobbet på Attendo i höst och arbetsgivaren visar grönt ljus för mina studier.”

– Wafaa

”Jag kom till Finland från irakiska Kurdistan med hjälp av FN för 24 år sedan. I Pargas har jag gjort praktikperioder som skolgångsbiträde och jobbat inom branschen. Innan jag deltog i Välkommen hem-projektet var jag långtidsarbetslös. Med hjälp av projektets sysselsättnings-

coach utredde vi bl.a. möjligheterna till arbete som skolgångsbiträde med läroavtal. Genom en intervju fick jag jobb som ledare för syarbete i undervisningshemmet Sateenkaar i S:t Karins, med lönesubvention. Som arbetsspråk använder jag finska, arabiska, persiska och kurdiska. Jag handleder kvinnor med invandrarbakgrund i syarbeten och är glad över att få jobba med min långvariga hobby! Jag önskar avlägga två delar av grundexamen inom textilbranschen med läroavtal och därefter slutföra studierna. Det är inte heller uteslutet att jag öppnar egen syateljé.”

– Khadija

”Jag flyttade från Island till Finland år 2019 med min finska fru och vår son. Under de senaste 15 åren har jag främst arbetat som ljusdesigner och tekniker på teatrar, men jag har också flera års erfarenhet av arbetet på fiskfabrik. I och med coronapandemin försvann många jobb inom evenemangsbranschen och jag blev arbetslös. Tack vare Välkommen hem-projektet fick jag information om var jag kunde söka jobb och sysselsättningscoachen utredde arbetsbehoven inom lagerbranschen. Inom ett par veckor fick jag gå på arbetsintervju hos projektets samarbetspartner MetGen Oy, som gav

mig en arbetsprövning. Jag fick fast anställning innan prövningen hade löpt ut. Som arbetsspråk används främst engelska, men jag lär mig också finska. Jag jobbar som logistikoperatör, vilket bl.a. omfattar förpackning, sändning och mottagning av leveranser, samt arbete med truck.”

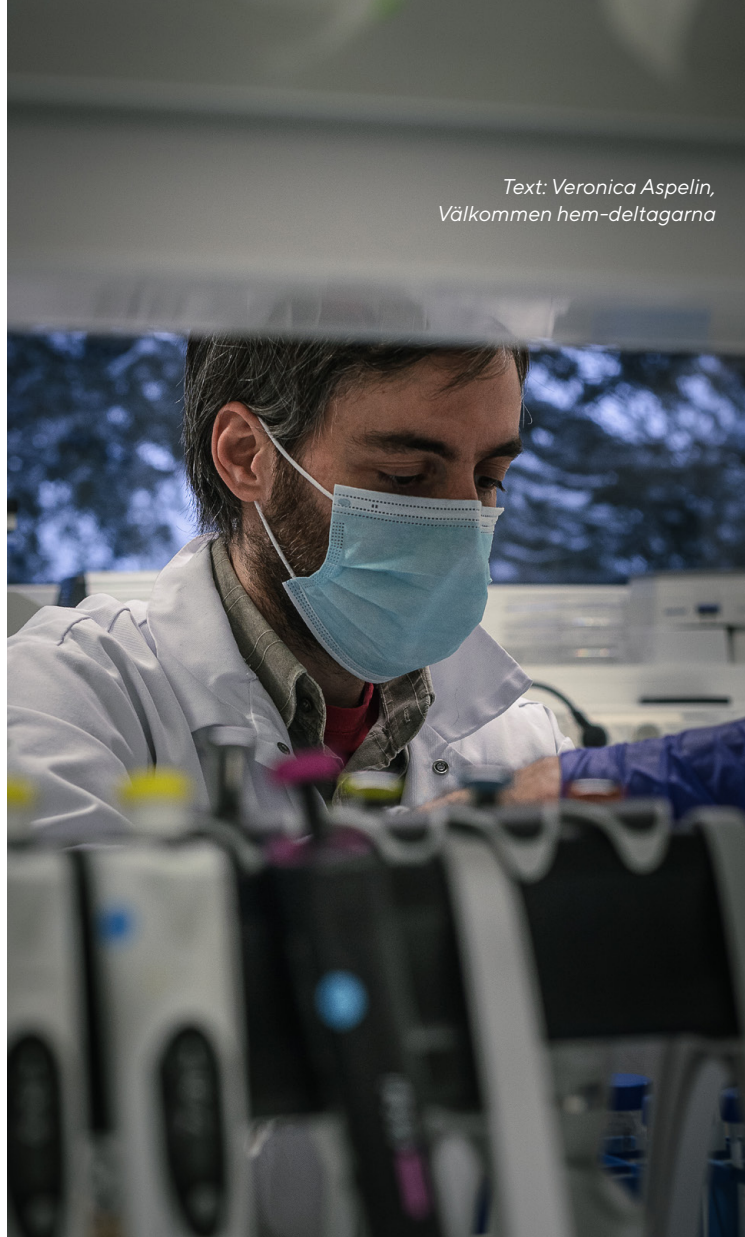
– Magnus

”Jag flyttade till Finland från Ukraina för tre år sedan. I mitt hemland är jag behörig engelsklärare men i Finland har jag varit arbetslös och deltagit i en arbetsprövning på ett daghem. Tillsammans med Välkommen hem-projektets sysselsättningscoach bearbetade vi mitt CV och jag fick tips om lediga jobb i närområdet. Via projektet fick jag en arbetsintervju hos servicebolaget Coor och därefter jobb som städare. Arbetsplatsen är finskspråkig, vilket innebär att jag lär mig språket allt bättre. I framtiden skulle jag vilja studera om det är möjligt att arbeta vid sidan om. Ju mera du prövar dig fram på arbetsmarknaden desto lättare blir det att få andra jobb!”

– Karoliine

”Jag flyttade från Italien till Finland för fem år sedan och deltog genom Marie Skłodowska-Curie-finansiering som forskare i r’BIRTH-konsortiets europeiska forskningsprojekt med fokus på neurobiologi och neurovetenskap. Samtidigt inledde jag doktorsstudier inom molekylvetenskap. Då jag gick med i Välkommen hem sökte jag jobb och alternativa sätt att nätverka. Via projekten fick jag goda råd, stöd och respons av mentorerna. Jag blev impone-

Text: Veronica Aspelin,
Välkommen hem-deltagarna

rad, eftersom Välkommen hem var en så effektiv väg ut i arbetslivet – jag fick en fyramånaders praktik på MetGen Oy i S:t Karins. Jag jobbade med den grundläggande verksamheten på genetikenheten, där jag använde molekylbiologiteknik för att utveckla enzymer i bioraffineriets fabriksprocesser. Jag rekommenderar andra arbetssökande att delta i mentorskapsprogram.”

– Lorenzo

”Naturen och fiske har alltid varit min passion. Jag tog examen som socialarbetare i Polen och studerade till fiskeinstruktör och fiskeguide i Pargas. Jag har bott i Finland i tio år och arbetat som städare och inom restaurangbranschen. Att grunda ett eget företag inom fiske och turism har ändå varit min dröm. Med stöd av Välkommen hem grundade jag mitt företag JackFish. Sysselsättningscoachen föreslog att jag skulle gå en företagarkurs som gav mig flera tips på hur jag ska påbörja företagsverksamheten efter pandemin. I framtiden kommer jag att erbjuda fiskeresor från Finland till Polen och från Polen till Åbolands skärgård, samt insjö- och forsområden i andra delar av landet. Jag hittar de bästa fiskeställena, sköter inkvartering och traktering, skaffar de nödvändiga loven samt fiskeredskapen och båtarna. Jag vill erbjuda kunderna trevliga minnen och avslappnande stunder i gott sällskap. Har du en bra plan och är redo att arbeta för den kan du till slut leva din dröm!

– Jacek

Evenemang

Det händer i Pargas hela sommaren! Se flera evenemang och tillställningar i händelsekalendern på stadens webbplats: pargas.fi -> Evenemang. Stadens kulturenhet har också lanserat de nya sidorna Events Pargas centrum / Paraisten keskusta på Facebook och EventsPargas-Parainen på Instagram. Gilla och följ för de senaste uppdateringarna! Vill du få tillgång till sidorna? Hör av dig till lisa.taulio@pargas.fi!

She's Leaving Home konsert-sommarfest 14.6

Beatles Tribute bandet She's Leaving Home uppträder i Hotel Stallbacken 14.6. Det finns sittplatser i restaurangen, drycker i baren och buffén är framdukad.

Läs mer: pargas.fi -> Evenemang

Roger & Julia, premiär 1.7

Teaterboulages gycklarsällskap presenterar: Roger & Julia – en komedi av Samuel Karlsson fritt efter William Shakespeare

“Två hushåll, lika i sin envishet, I Pargas hembygd, skildrar vi vår scen.”

I Pargas under 1900-talets början levde två familjer som inte kunde tåla varandra – Johanssons och Karlssons.

Plats: Pargas Hembygds museum, Storgårdsgatan 13

Biljetter: www.netticket.fi

Läs mera: www.teaterboulage.fi

Saaristo Poker Run 2-4.7

Saaristo Poker Run arrangeras i Nagu 2-4.7. Evenemanget för samman motorbåtar och vattenskotrar på en på förhand bestämd rutt genom Åbolands vackra skärgård.

Läs mer: saaristopokerrun.fi

Nagu kammarmusikdagar 7-10.7

Lyssna till kammarmusik i Nagu kyrka, Själo kyrka och Restaurang L'Escale 7-10.7. Hör toner från romantiken, fira Beethovens jubileum, njut av orgel-, flöjt- och klarinettspel och upplev den traditionella Ur Kamarn-konserten med skärgårdens unga musikanter.

Läs mer: Facebook -> Nagu kammarmusikdagar

Bolofssunds allmogekappsegling 11.7

Söndag 11.7 infaller den 115:e upplagan av Bolofssunds allmogekappsegling i Kittuis, Houtskär. Starten går ca kl. 13 vid Häplot sund. Skepparmöte hålls vid Kittuis Camping & Caravan på tävlingsdagen kl. 12.00. Där delas också seglingsföreskrifterna ut.

Anmälningar och tilläggsuppgifter:
Markus Blomquist, 040 821 0419

Korpo Sea Jazz 21-25.7

Välkommen att uppleva Skärgårdshavets genuina skönhet, havets och naturens närvaro till tonerna av djärv jazzmusik!

Läs mer: korposeajazz.fi

Bossa Nova Jazz Festival 6-7.8

Bossa Nova Jazz Festival återvänder till Pargas 6-7.8.2021. Liksom tidigare år hörs nationella och internationella jazz- och bossa nova-musiker och festivalen levererar därtill god mat och festlig stämning.

Lär mer: bossajazzfestival.com

Opera & Swing i Qvidja slottsparken 8.8

Söndag 8.8 kl. 16 ordnas en picknickkonsert i Qvidja medeltida slottspark. I år fylls parken av tonerna från opera och gammaldags swingmusik. Den stämningsfulla eftermiddagen kronas av Matglads picknicksmåltid som ingår i konsertbiljettens pris.

Läs mer: pargas.fi -> Evenemang

Bild: Ida Ridberg

Utomhusfilmfestivalen Parkkino 25-27.8

Parkkino ordnas i Pargas Centralpark 25-27.8.2021 ca kl. 21:30-23. Filmvisningarna är gratis och visas med teknik i toppkvalitet på en ca 10 meter bred duk. Programmet fokuserar på unga skapare och bjuder bl.a. på inhemsk långfilm, kortfilmer och tvärkonstnärligt program där film och konst kombineras.

Läs mer:
Facebook -> Parkkino Festival

Saaristo Trail 28.8

Delta i det 6, 11 eller 18 km långa stiglöpningssloppet Saaristo Trail lördag 28.8. Rutten går genom Pargas utmanande skärgårdsterräng med fina utsikter och härliga naturupplevelser.

Lär mer: saaristotrail.fi

Nagu September Race 4.9

Delta i Nagu September Race och se vem som blir skärgårdshavets mästare! Banan sträcker sig från Nagu gästhamn till Erstan. Själo rundas med- eller motsols enligt väder- och vindförhållanden.

Lär mer: Facebook -> Nagu September Race 2021

Allmän info

Hälsostationer

Pargas hälsocentral

Vapparvägen 15 A
21600 Pargas

Tidsbokning: **02 454 5222**
(vardagar kl. 9–13)

Jour, krissituationer (mån–fre kl. 8–16):
02 454 5220

Allmänt nödnummer, ambulans: 112

E-tjänster: www.pargas.fi/sv/etjanster

Telefonnummer –och tider:
www.pargas.fi/sv/telefonnum-mer-och-tider

Tandvårdscentralen

Kommunalhemsvägen 12 C
21600 Pargas

Tidsbeställning (mån–fre kl. 8–11.30):
02 454 5300

Hälsostationerna i Nagu, Korpo & Houtskär:

Jour, krissituationer
(mån–fre kl. 8–16): 02 454 5220

Tidsbokning, rådgivning
(mån–fre kl. 9–13): 02 454 5222

Iniö hälsostation:

0400 117 121

Bibliotek

Pargas bibliotek

Strandvägen 28
Tfn. 044 354 5284
Öppet: Mån–tors kl. 10–19, fre kl. 10–16
Tidningsläsesalen öppnar kl. 8.

Nagu bibliotek

Sportgränd 1
Tfn. 040 488 5792
Öppet med peronal: Mån kl. 10–15, tis kl. 14–19, ons kl. 10–15, fre kl. 10–15
Biblioteket är meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer in med bibliotekskortet och en PIN-kod.

Korpo bibliotek

Verkanvägen 1
Tfn. 040 488 5793
Öppet med personal: Mån kl. 10–15, tis kl. 14–19, tors–fre kl. 10–15
Biblioteket är meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer in med bibliotekskortet och en PIN-kod.

Houtskär bibliotek

Näsbyvägen 214
Tfn. 040 488 5794
Öppet med personal: Mån kl. 14–19, ons–tors kl. 10–15
Biblioteket är meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer in med bibliotekskortet och en PIN-kod.

Iniö bibliotek

Degernäs 24
Tfn. 040 488 5795
Öppet med personal: Tors kl. 9–12
Biblioteket är meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer in med nyckel.

Kundtjänst & rådgivning

Stadshusets Servicepunkt är öppen **mån–ons kl. 9–16, tors kl. 9–17 och fre kl. 9–14 (stängd 1–31.7.2021).**
Områdeskontoren är öppna enligt överenskommelse, tid kan bokas per telefon eller e-post.

Du kan kontakta alla servicerådgivarna per telefon, e-post och via chatttjänsten på stadens webbplats.

Servicepunkten, stadshuset

Tfn. 040 488 6026
arja.toyryla@pargas.fi

Nagu områdeskontor

Tfn. 040 488 6022
viveca.smeds-aalto@pargas.fi

Korpo områdeskontor

Tfn. 040 488 6020
tarja.sirkia@pargas.fi

Houtskärs områdeskontor

Tfn. 040 488 6021
petra.ohman@pargas.fi

Iniö områdeskontor

Tfn. 044 066 7835
asa.knuts@pargas.fi

Byggnadstillsyn

Kundservice 040 488 6080
(mån–fre kl. 9–15)

Seniorpunkten

Strandvägen 30, Pargas
Tfn. 040 488 5692

Seniorpunktens öppethållningstider i sommar (7.6–15.8):

mån kl. 10–15
ti kl. 10–12
ons kl. 10–15
to kl. 10–12
fre kl. 10–12

Svarar på frågor som berör service inom äldreomsorg, samt hemvård och matservice för alla åldrar.

Telefonrådgivning för äldre inom Egentliga Finland

Tfn. 02 262 6174
(på svenska må–fre kl. 9–12)

Servicehandledare Medris Jurs

Tfn. 040 488 5692

Minneskoordinator Emma Soveri

Tfn. 050 569 1814

Sjuksköterska Jessica Engström

Tfn. 050 577 3905 (mån–ons kl. 9–15)

Hemsjukvården

Tfn. 040 488 5566
(må–fre kl. 11–12)

Frågesport

Hittar du svar på följande fem frågor bland tidningens artiklar? Prova först utan att lunta!

1. Vilka är Pargas stads 7 officiella badstränder?
2. Vad kallas stadens nya skolcampus som invigs hösten 2023?
3. Vad heter William Hellgrens restaurang i Korpo?
4. Vem var Aspö-Erik?
5. Vilka är arrangörerna bakom Kvartersträff?

1. Blåsnäs, Kalkholmen, Norby, Mustfinn, Framnäs, Likhölm, Kannvik, 2. Det kreativa lärcentret – Alltielt, 3. Restaurant Back Pocket, 4. Mästerspelman, känd korpoammusiker, 5. Pargas stad, Röda Korset och finska- och svenska församlingarna